

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2019-11-14

Närvarande: F.d. justitierådet Eskil Nord samt justitieråden Kerstin Calissendorff och Inga-Lill Askersjö

Reglering av vapenmagasin

Enligt en lagrådsremiss den 7 november 2019 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Martin Englund Krafft och Anna Vilgeus Huldt.

Förslaget föranleder följande yttrande.

I lagrådsremissen föreslår regeringen en generell reglering av löstlagbara vapenmagasin. Syftet är att begränsa tillgången till vapenmagasin i de sammanhang där illegala vapen hanteras.

Regleringen innebär att den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning ska få inneha löstagbara magasin till vapnet utan särskilt tillstånd om magasinet är avsett för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehavet av vapnet. I övriga fall ska tillstånd få meddelas under samma förutsättningar som enligt gällande rätt gäller för ammunitionstillstånd. Innehav av löstagbara magasin i strid mot denna reglering ska vara straffsanktionerat. Den nya regleringen består av ett flertal ändringar i vapenlagen.

Vapenlagens tillämpningsområde

I 1 kap. 1 § anges vapenlagens tillämpningsområde. Lagen gäller för skjutvapen och ammunition samt vissa föremål som jämföras med skjutvapen. I de närmast följande paragraferna anges vad som förstås med begreppen och vad som jämföras med skjutvapen.

Paragrafen tillförs nu begreppet löstagbara magasin, men utan att detta begrepp förklaras eller berörs i de närmast följande paragraferna angående tillämpningsområdet. Lagrådet anser det vara angeläget att begreppet förklaras och konkretiseras, särskilt eftersom ett brott mot bestämmelserna ska vara straffsanktionerat.

Lagrådet inser emellertid att det inom detta område knappast torde vara möjligt att en definition i lagtext skulle bli tillräckligt heltäckande och samtidigt uppnå tillfredsställande precision. Det synes emellertid som om avsikten är att det är det funktionella begreppet magasin som avses, mera än föremålet i sig.

Enligt Lagrådets mening är det angeläget att denna fråga diskuteras mera utförligt i allmänmotiveringen eller författningskommentaren och där belyses med några konkreta resonemang och exempel.

Användning av begreppet löstagbara magasin

I övrigt noterar Lagrådet att begreppet förekommer i lagförslaget både som "ett löstagbart magasin" och som "löstagbara magasin". Det är uppenbart att denna blandning mellan ental och flertal inte är avsedd att ha någon materiell betydelse. Men likväl kan det uppstå tolkningssvårigheter.

Den mest vanliga kombinationen är att lagtexten talar om "... ammunition och löstagbara magasin". Detta är mestadels invändningsfritt. Således kan exempelvis den som har tillstånd att låna ett vapen under lånetiden också inneha löstagbara magasin till vapnet utan särskilt tillstånd. Alltså fler magasin än endast ett, se 3 kap. 10 §.

Men en innehavare får lämna över sitt skjutvapen, sin ammunition eller *ett* löstagbart magasin till någon annan för förvaring under förutsättningar i övrigt, se 5 kap. 3 §. Se också bestämmelsen i 5 kap. 4 § som gäller den som skickar eller transporterar ett skjutvapen, ammunition eller *ett* löstagbart magasin. Däremot ska Polismyndigheten enligt 6 kap. 4 § besluta att ett vapen med tillhörande [---] *löstagbara* magasin ska tas om hand. (Lagrådets kursiveringar). I 7 kap., som handlar om inlösen, används begreppet i singular, men i 8 kap. 3 § hänvisas till att det finns bestämmelser i 7 kap. om inlösen av "löstagbara magasin".

Skillnaden mellan ental och flertal torde, som nyss sagts, inte ha avsetts ha någon materiell betydelse. Den får dock en sådan betydelse genom förslaget till ändring av 9 kap. 5 § första stycket, som handlar om att ett vapen som varit föremål för vapenbrott ska förklaras förverkat. I paragrafen sägs vidare bl.a. att "Om ett vapen

förklaras förverkat får även ammunition och *ett* löstagbart magasin som hör till vapnet förklaras förverkade.” (Lagrådets kursivering).

Det framstår som otydligt hur många magasin som kan förklaras förverkade, eftersom det kan finnas flera magasin som kan tillhöra ett vapen som varit föremål för vapenbrott. En bokstavstrogen läsning av bestämmelsen leder till den troligen felaktiga tolkningen att endast ett av flera magasin skulle kunna förklaras förverkat. Hur frågan om förverkande av magasin ska bedömas om vapeninnehavaren har flera magasin som kan användas även för andra vapen än det vapen som ska förverkas är inte behandlad.

Det nu sagda är exempel på vad Lagrådet uppfattar som otydligheter som kan orsaka tillämpningssvårigheter.

Lagrrådet förordar att denna fråga uppmärksammas i det fortsatta lagstiftningsarbetet och att samma begrepp används i så hög utsträckning som det är möjligt och lämpligt.